

ΤΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΤΩΝ ΜΕΔΙΟΛΑΝΩΝ

QUESTA INSIGNE BASILICA
SORTA NELL'AMBITO DEL PALAZZO IMPERIALE ROMANO
CONSERVA E TRAMANDA NEI SECOLI
LA MEMORIA DEL FAMOSO

EDITTO DI MILANO

CON IL QUALE COSTANTINO E LICINIO NELL'ANNO 313
RICONOBBERO AI CRISTIANI IL DIRITTO
DI PROFESSARE LIBERAMENTE LA FEDE
ESEMPIO AL MONDO DI LIBERTÀ RELIGIOSA

I CAVALIERI COSTANTINIANI DI S. GIORGIO POSERO IL 13 GIUGNO 1978

Η

ΡΩΜΑΙΚΗ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

ΧΑΡΤΗΣ ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

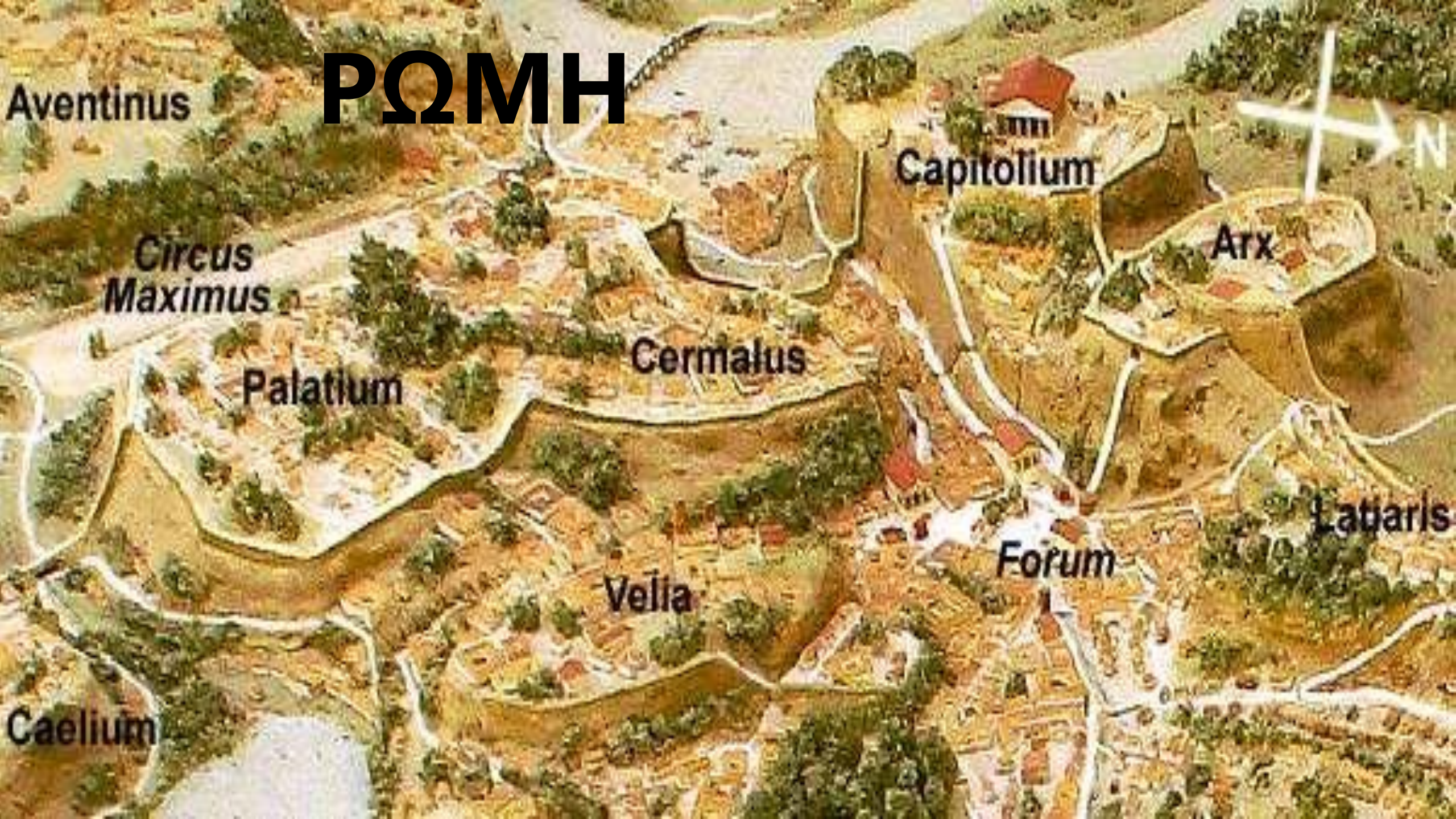

Η ρωμαϊκή αυτοκρατορία το 200 π.Χ

Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ

ΡΩΜΗ

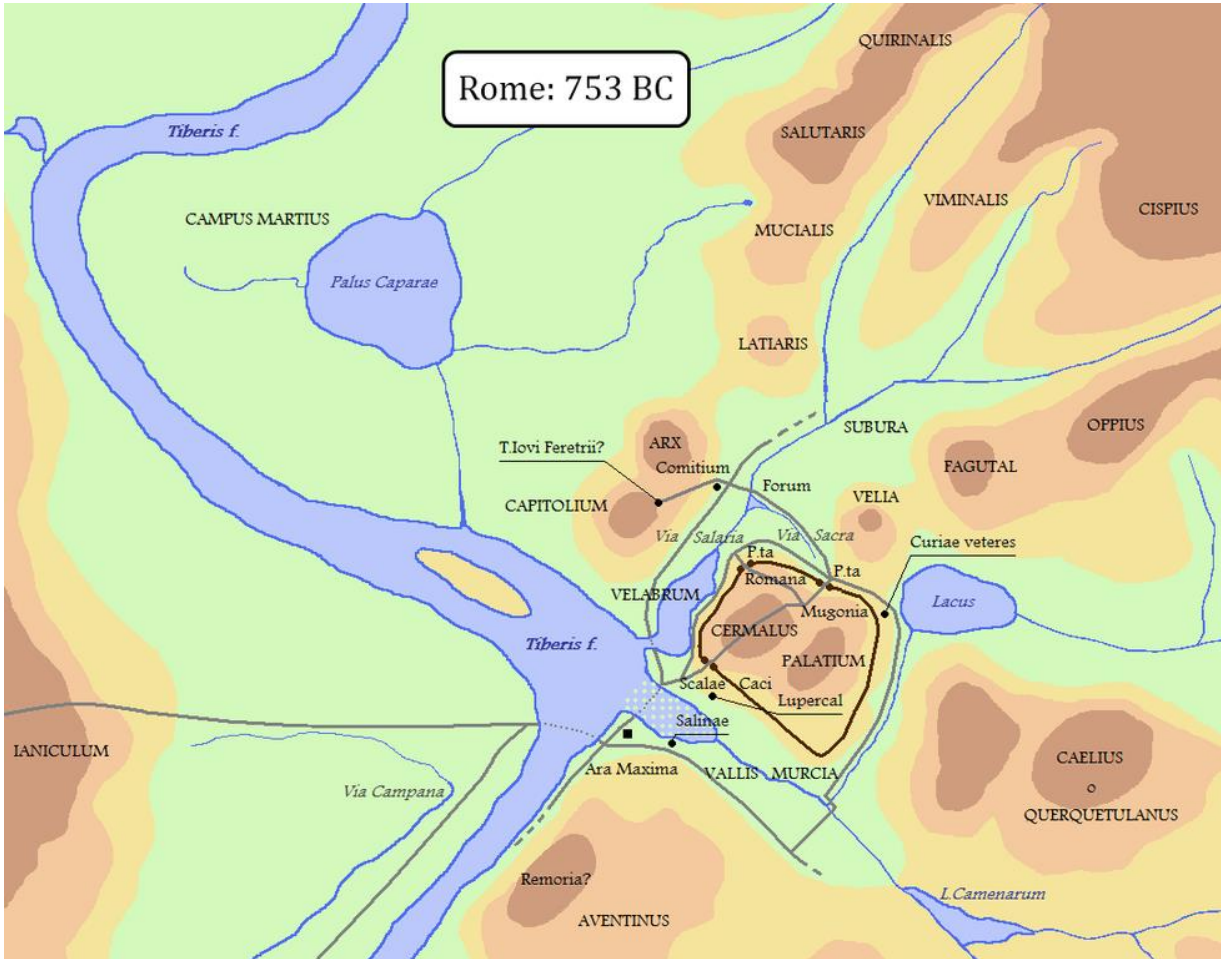

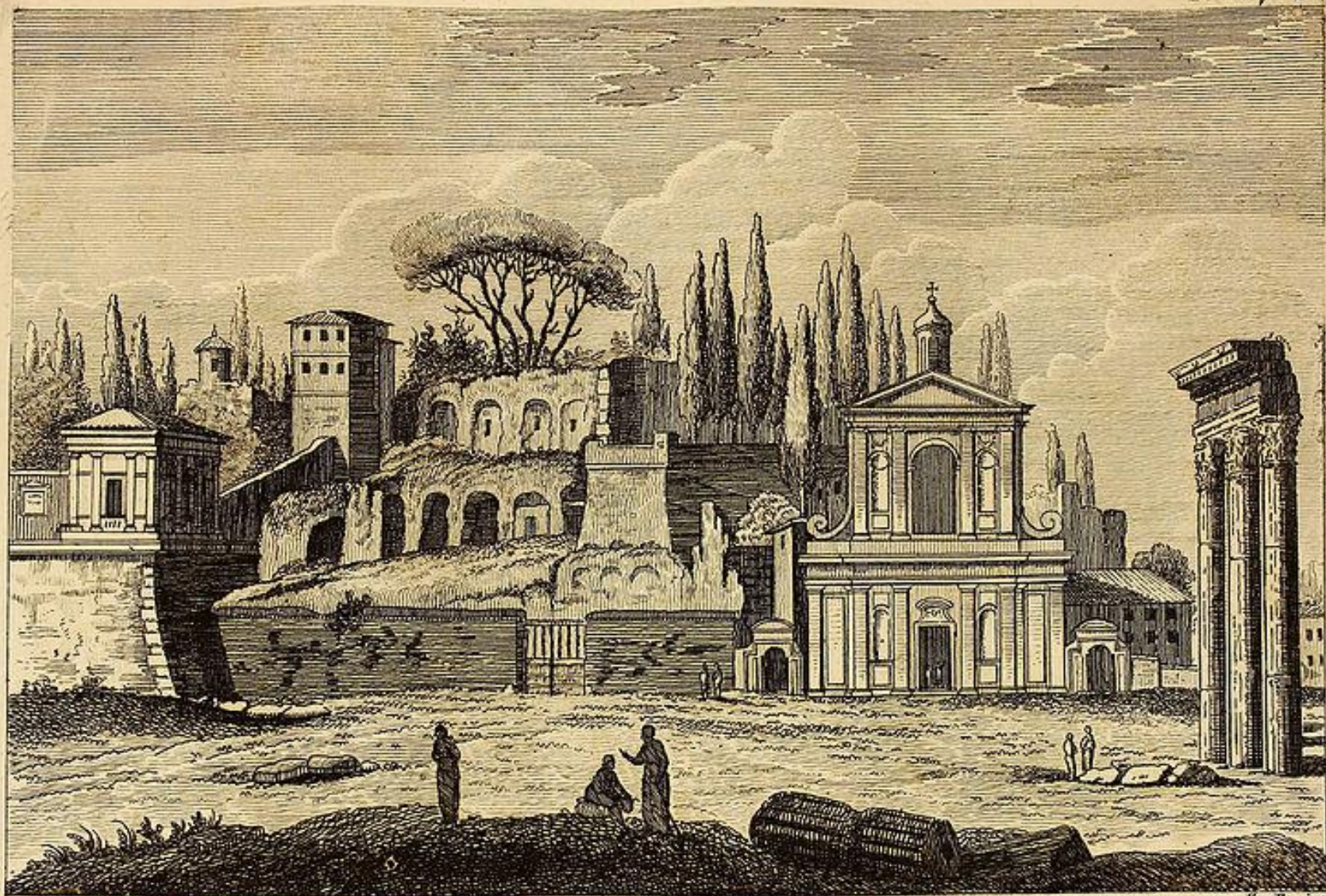
Σύμφωνα με τον θρύλο, η
Ρώμη ιδρύθηκε το 753
π.Χ.

από τον Ρωμύλο και τον Ρέμο ή
Ρέμω (δίδυμα αδέλφια),
απόγονοι του Τρώα πρίγκιπα
Αινεία.

Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ 21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 753 π.Χ.

Palazzo de' Cesari sul Monte Palatino. Colonne del Temp.^o di Giove Statore

Ο

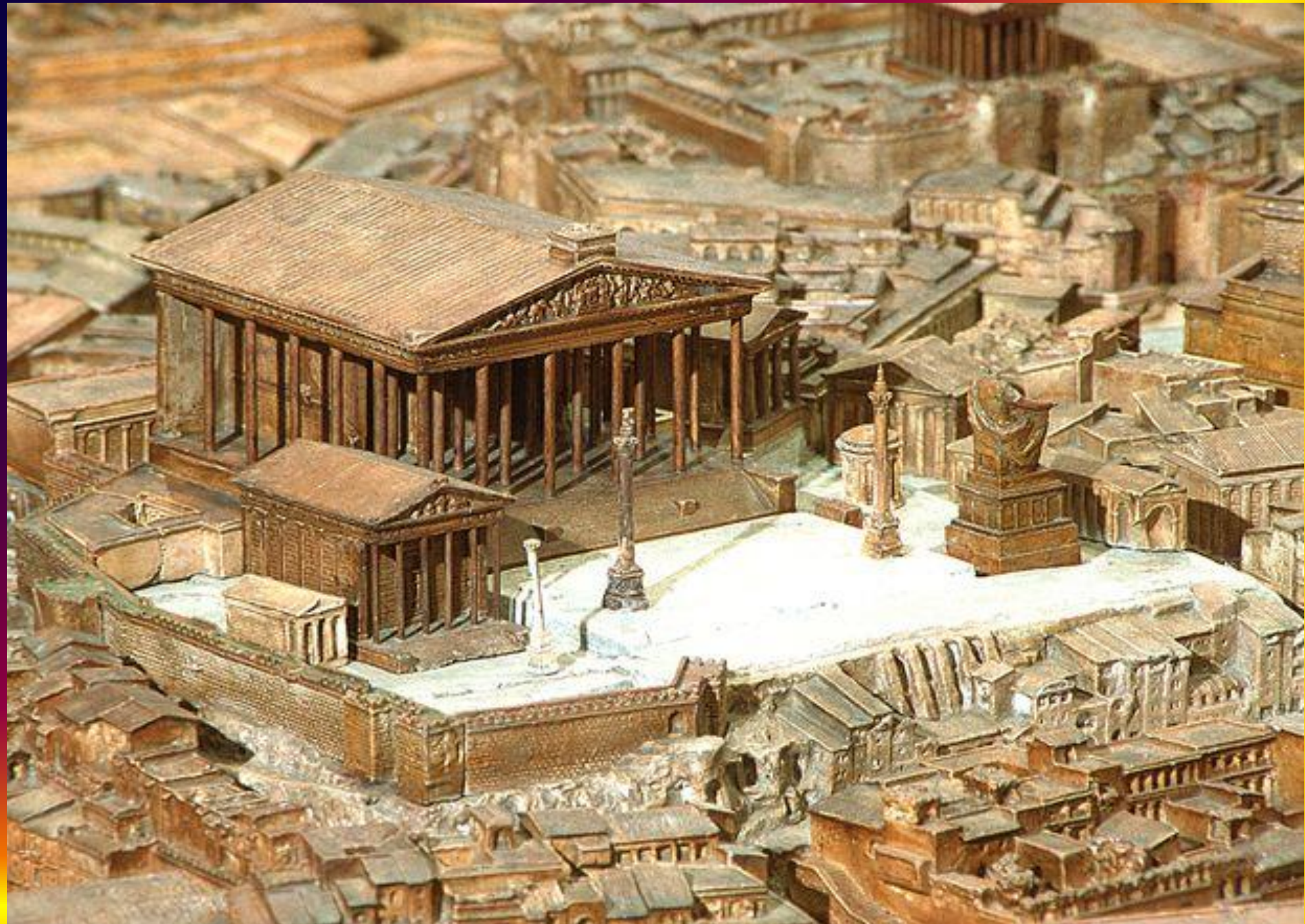
ΠΑΛΑΤΙΝΟΣ

ΛΟΦΟΣ

Ο ΠΑΛΑΤΙΝΟΣ ΛΟΦΟΣ

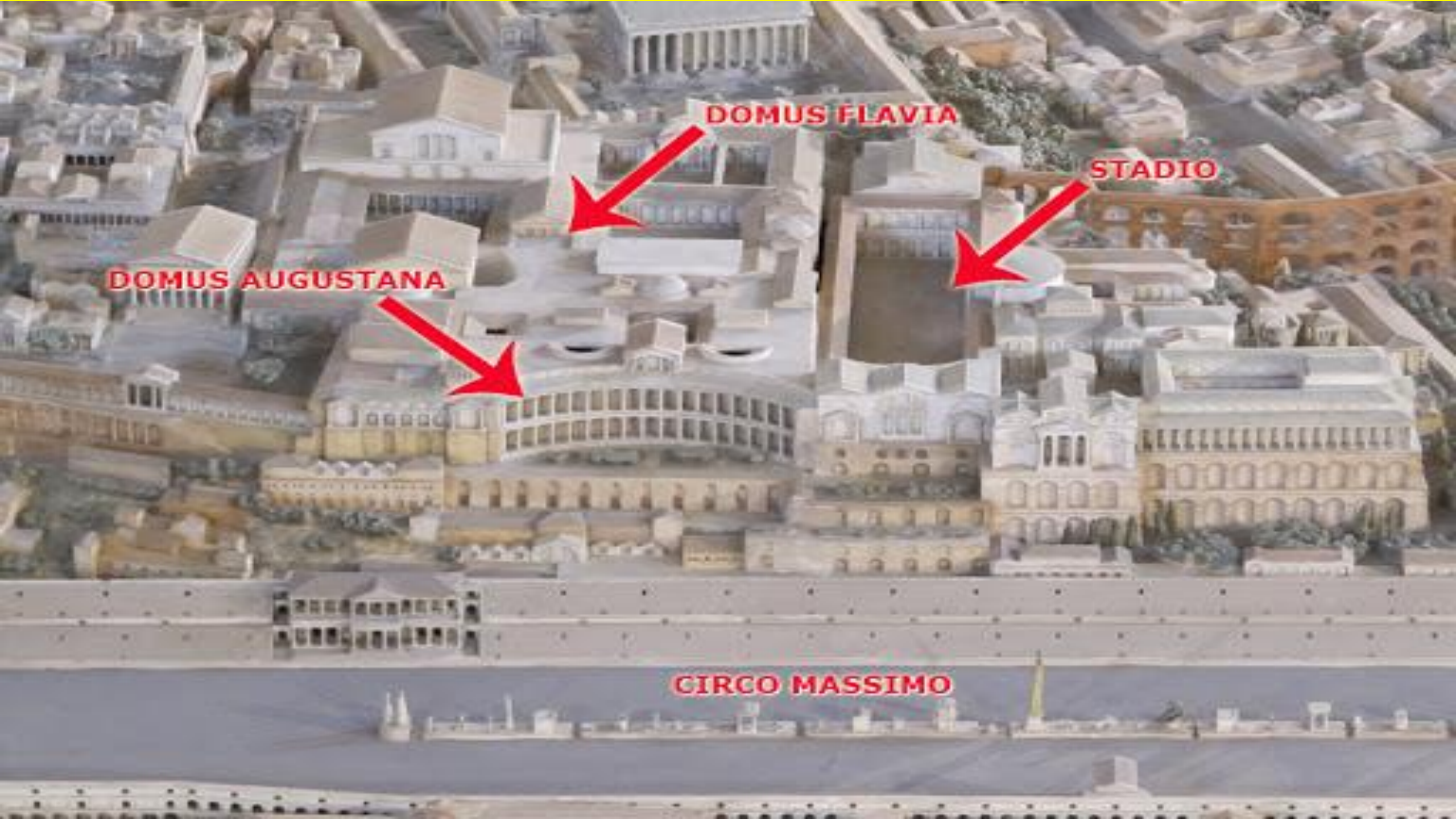
Ο
ΠΑΛΑΤΙΝΟΣ
ΛΟΦΟΣ

Η ΑΡΧΑΙΑ ΡΩΜΗ

DOMUS FLAVIA

STADIO

DOMUS AUGUSTANA

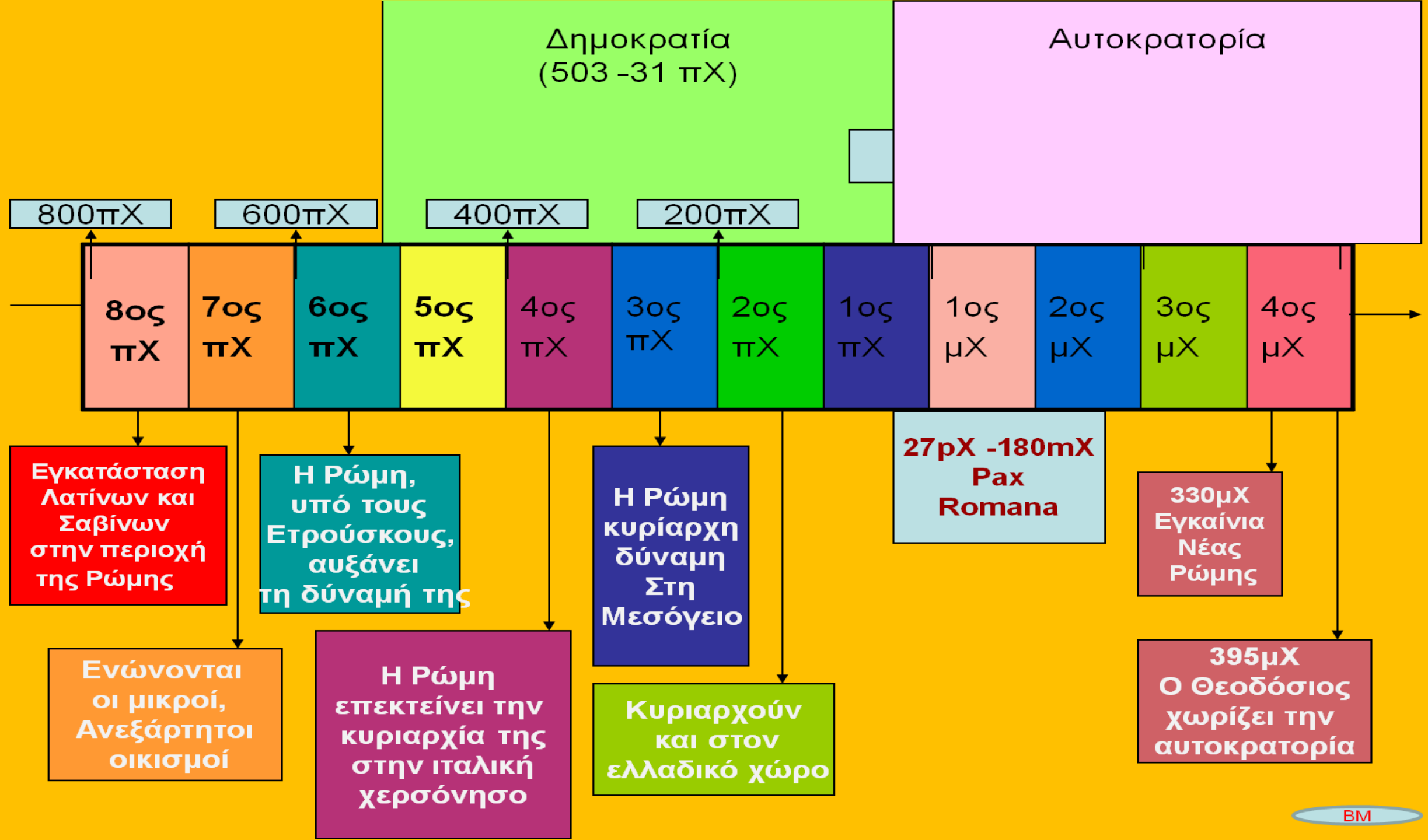
CIRCO MASSIMO

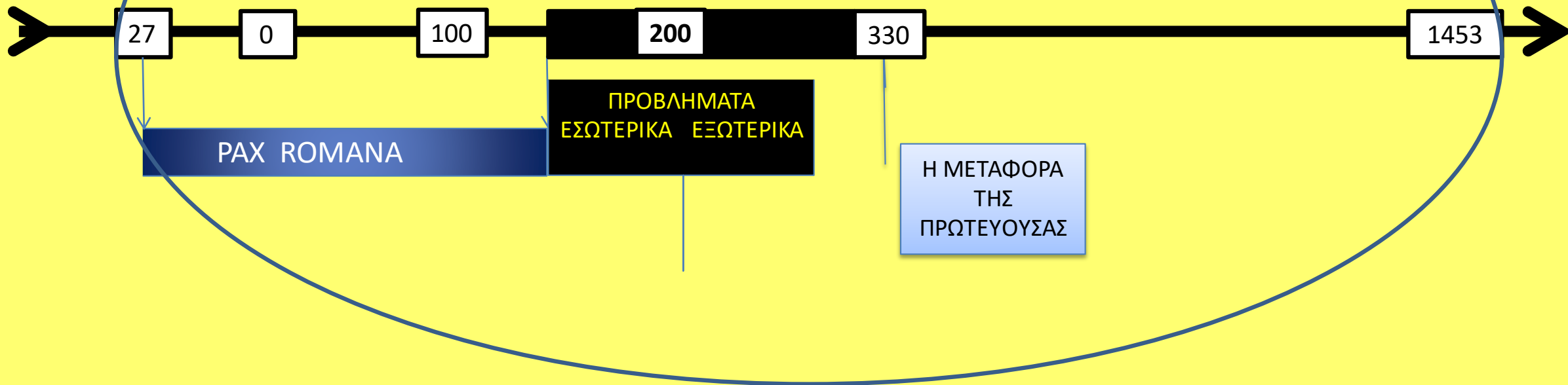

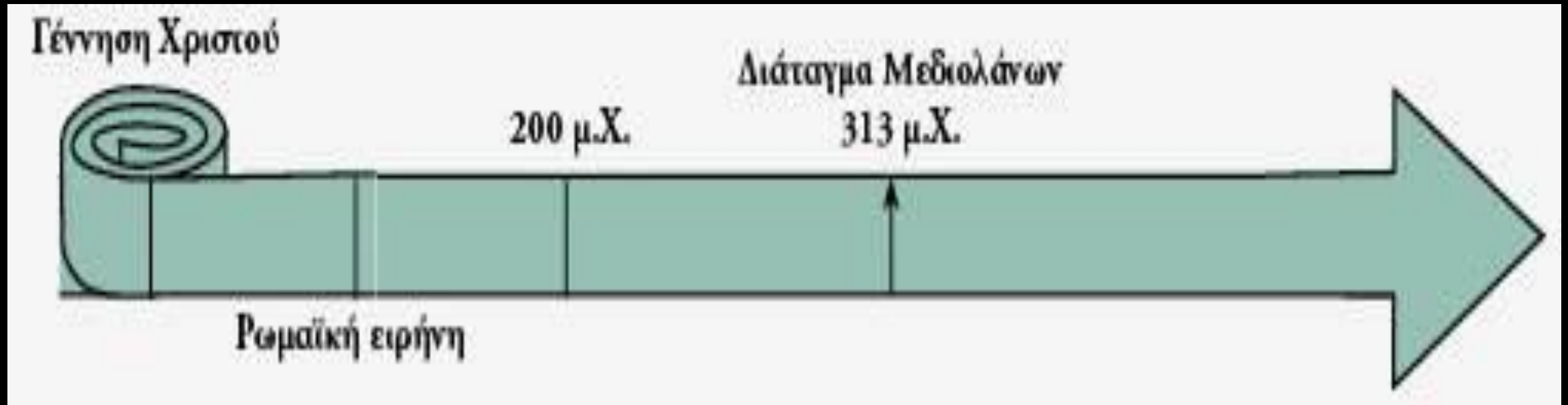

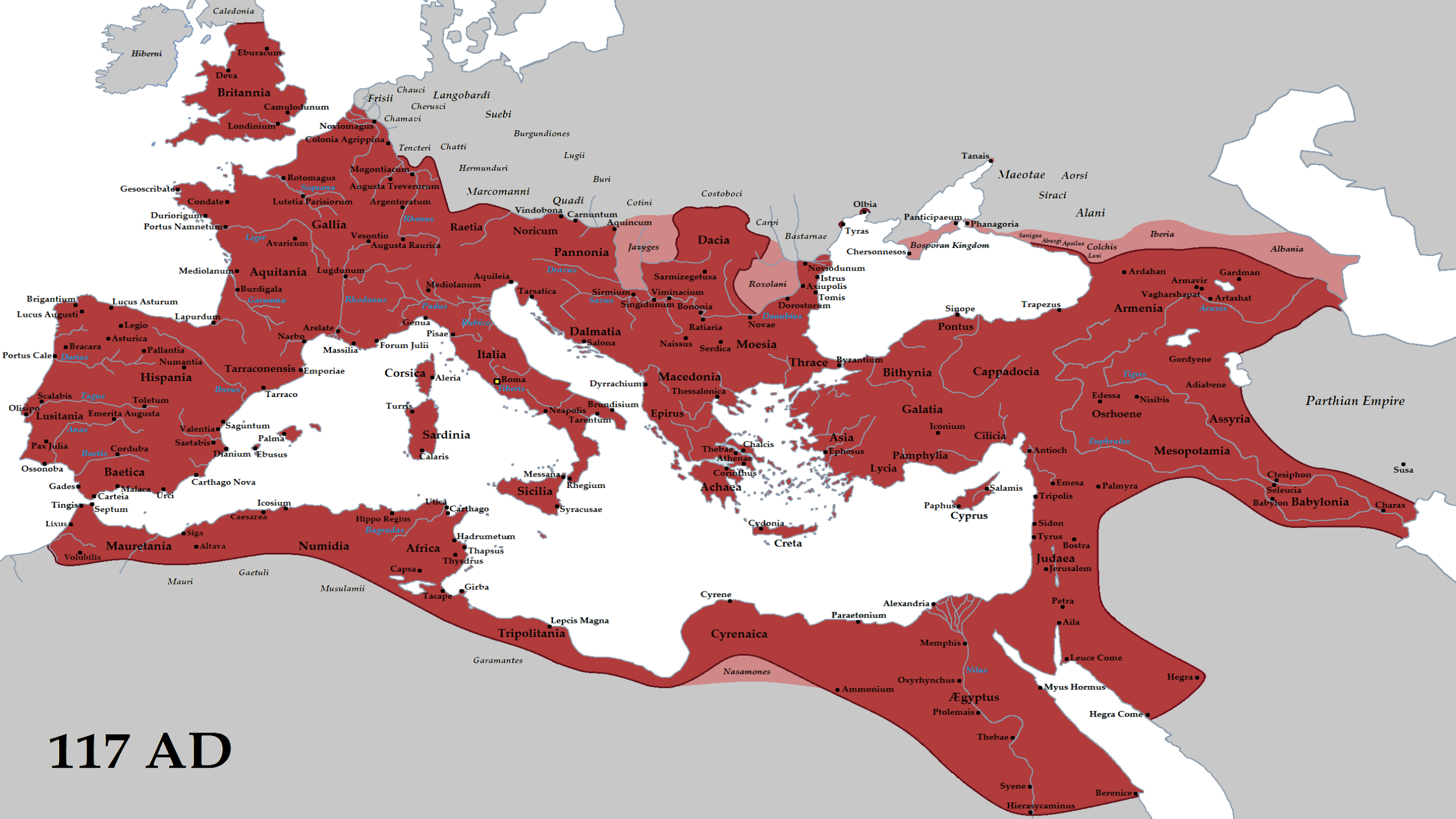

Η ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

Η ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ

117 AD

Μετά από 2 αιώνες ακμής (Pax Romana) η
ρωμαϊκή αυτοκρατορία αρχίζει να
κλονίζεται από εξωτερικά και
εσωτερικά προβλήματα.

1^{ος} αι.

2^{ος} αι.

- Αρχίζουν τα πρώτα προβλήματα στην αυτοκρατορία

- 284 - 305 η αυτοκρατορία του Διοκλητιανού
- Το σύστημα της τετραρχίας.

3^{ος} αι.

4^{ος} αι.

- 305 ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΥ
- 312 ΤΟ ΟΡΑΜΑ
- 313 ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΑΝΕΞΗΘΡΗΣΚΕΙΑΣ
- 324 ΜΟΝΟΚΡΑΤΟΡΑΣ
- 330 Η ΝΕΑ ΡΩΜΗ

**Μεγάλες
αλλαγές
στη διοίκηση
της
αυτοκρατορίας**

Η περίοδος ακμής της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας κράτησε περίπου δύο αιώνες (1ο και 2ο μ.Χ.).

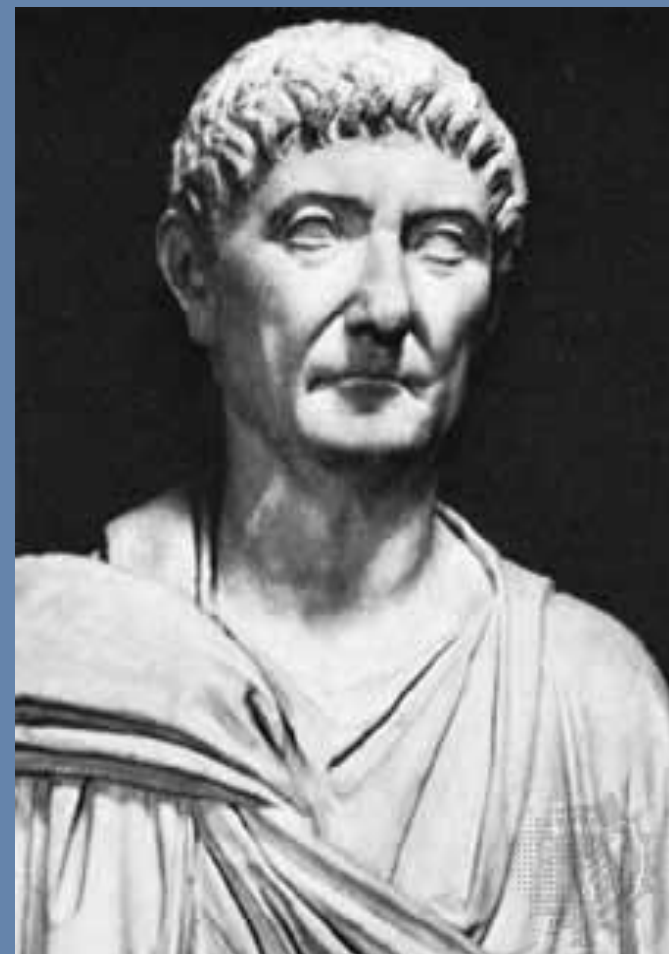

Από τις αρχές του 3ου αιώνα
μ.Χ. όμως τη μακρόχρονη
ρωμαϊκή ειρήνη(Pax Romana)
άρχισαν να κλονίζουν
εσωτερικά και **εξωτερικά**
γεγονότα, που απείλησαν ακόμη
και τη διάλυση του κράτους.

Συγκεκριμένα:

Ο Διοκλητιανός ή Διοκλής

- 22 Δεκεμβρίου 244 - 3 Δεκεμβρίου 311
- Ήταν Ρωμαίος αυτοκράτορας από το 284 έως το 305.
- Στον στρατό ο Διοκλητιανός διακρίθηκε για την εξαιρετική νοημοσύνη του και έφτασε μέχρι το αξίωμα του υπάτου.
- Όταν δολοφονήθηκε ο αυτοκράτορας Νουμεριανός το 284, οι στρατηγοί ανακήρυξαν αυτοκράτορα τον Διοκλητιανό.

Κατά την πρώτη περίοδο της βασιλείας του (285 - 293),
ο Διοκλητιανός προσέλαβε ως συνάρχοντα τον
Μαξιμιανό

Μαξιμιανός

Διοκλητιανός

Επειδή ένας μόνο άρχοντας δεν επαρκούσε για τις ανάγκες της
απέραντης αυτοκρατορίας. Ανάλαβε τη διοίκηση της Δύσης, ενώ ο
Διοκλητιανός κυβερνούσε την Ανατολή.

Τα εσωτερικά και εξωτερικά προβλήματα της αυτοκρατορίας

- ❑ Οι **Γότθοι** στο βορρά και οι **Πέρσες** στην Ανατολή παραβιάζουν τα σύνορα , **ληηλατούν** τις ακριτικές περιοχές, και **εμποδίζουν το εμπόριο** κλείνοντας τους δρόμους.
- ❑ Ο στρατός λόγω της παντοδυναμίας του **ορίζει** και **καταργεί αυτοκράτορες**.
- ❑ Οι **ακριτικές επαρχίες της ανατολής** αποσχίζονται από την αυτοκρατορία και **ιδρύουν δικά τους κράτη**.
- ❑ Οι **διωγμοί των χριστιανών** προκαλούν δυσaréσκεια και διχασμό ανάμεσα στους Ρωμαίους.

ΑΚΡΙΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ
ΤΟΥ ΔΟΥΝΑΒΗ

π. Δούναβης

ΑΚΡΙΤΙΚΕΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΟΧΕΣ

ΡΩΜΗ

ΒΥΖΑΝΤΙΟ

ΑΘΗΝΑ

ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

**Ο στρατός είχε γίνει
παντοδύναμος.**

**Οι στρατιωτικές δυνάμεις,
αντί να φρουρούν τα σύνορα,
στασίαζαν ή συγκρούονταν
μεταξύ τους και συχνά όριζαν
ή καταργούσαν τους
αυτοκράτορες.**

**Κάποιες ακριτικές επαρχίες της
Ανατολής αποσχίστηκαν από
την αυτοκρατορία και έκαναν
δικά τους κράτη.**

**Οι σκληροί διωγμοί κατά των
Χριστιανών προκάλεσαν τη
δυσανεμία των πιστών της
νέας θρησκείας για το
ρωμαϊκό κράτος και έντονο
διχασμό ανάμεσα σε αυτούς
και τους οπαδούς των άλλων
θρησκειών.**

Ο ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΣ - Η ΤΕΤΡΑΡΧΙΑ

- Ο αυτοκράτορας Διοκλητιανός προσπάθησε να αντιμετωπίσει αυτά τα προβλήματα με το σύστημα της τετραρχίας.
- Τετραρχία = Αρχή των τεσσάρων / αρχή = εξουσία

Επαρχία της
Γαλατίας

Επαρχία της
Ιταλίας

Επαρχία της
Ιλλυρίας

Επαρχία της
Ανατολής

Κωνσταντίνος Χλωρός

Επαρχία της
Γαλατίας

Επαρχία της
Ιταλίας

Μαξιμιανός

Επαρχία της
Ιλλυρίας

Γαλέριος

Επαρχία της
Ανατολής

Διοκλητιανός

Κωνστάντιος Χλωρός

Επαρχία της
Γαλατίας

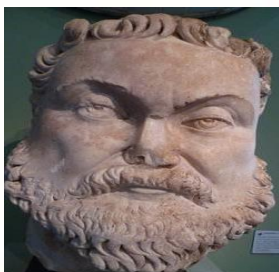
Επαρχία της
Ιταλίας

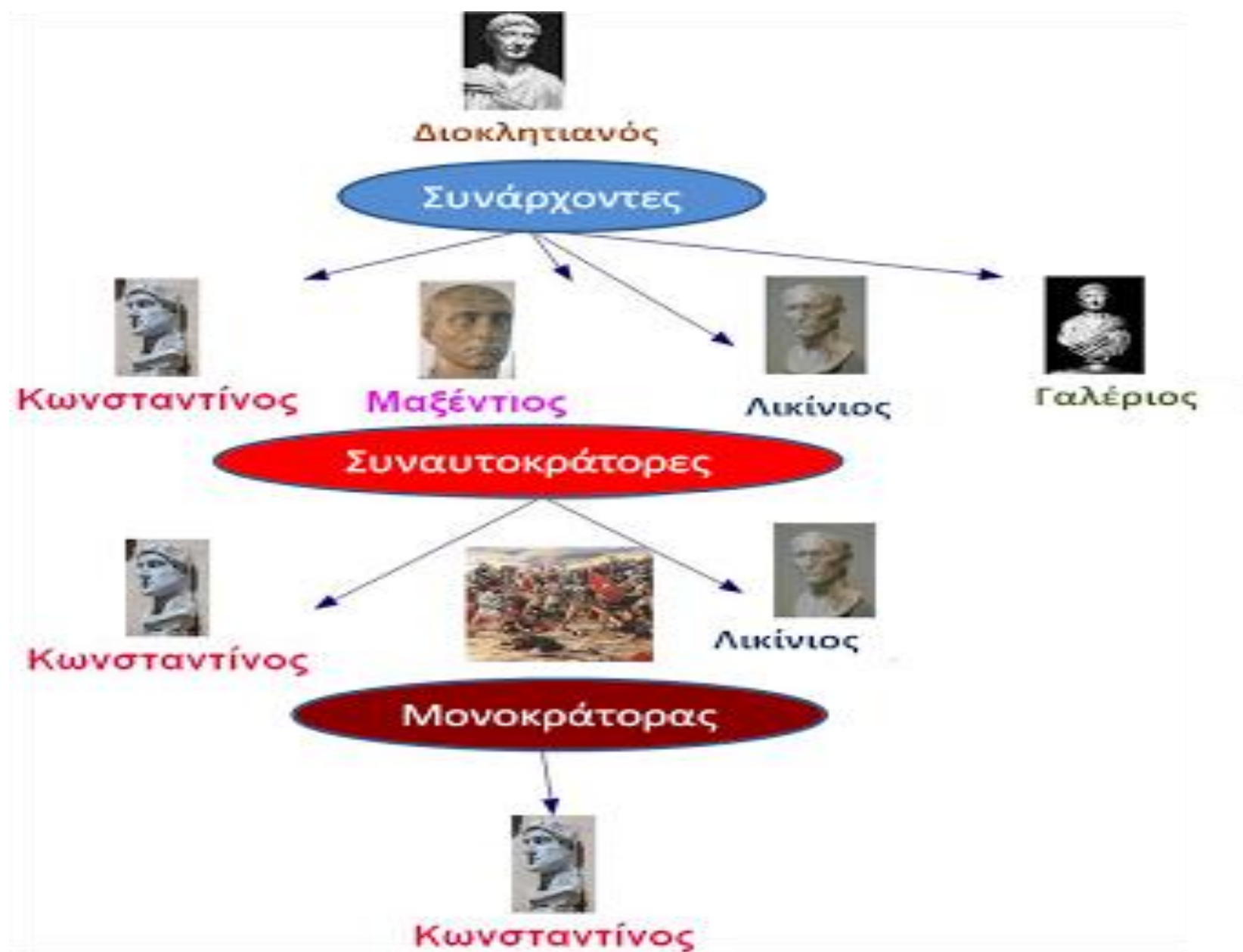
Μαξιμιανός

Επαρχία της
Ιλλυρίας
Γαλέριος

Επαρχία της
Ανατολής

Διοκλητιανός

Το σύστημα της τετραρχίας κατάφερε:

- να φέρει ηρεμία και τάξη στο εσωτερικό του κράτους**
- και**
- ασφάλεια στα σύνορα από τις εχθρικές επιδρομές.**

Μετά την παραίτηση του
Διοκλητιανού,
οι τέσσερις συνάρχοντες, που αυτός
είχε ορίσει,
**ο Κωνσταντίνος, και ο Μαξέντιος στη
Δύση,**
**ο Λυκίνιος και ο Γαλέριος στην
Ανατολή,**
συγκρούστηκαν μεταξύ τους.

Αψίδα Γαλέριου
Θεσσαλονίκη

Λικίνιος

**Δυτικός
τομέας**

**Ανατολικός
τομέας**

Κωνσταντίνος

324 μ.Χ.

Αδριανούπολη

Βυζάντιο

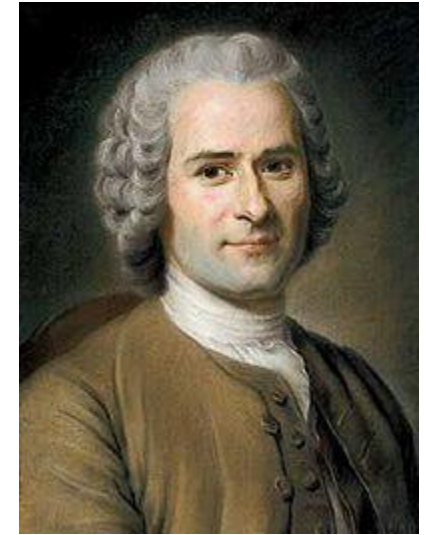
Η ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ -

Το θαύμα της επεκτάσεως

Ο πολέμιος του Χριστιανισμού ο Ρουσσώ, αναγκάστηκε να ονομάσει την ιστορία της ιδρύσεως και εξαπλώσεως του Χριστιανισμού ένα «συνεχές θαύμα». Είναι πολύ χαρακτηριστική η ομολογία του: «μετά τον θάνατο του Ιησού Χριστού, δώδεκα πτωχοί και αγράμματοι ψαράδες επιχείρησαν να διδάξουν τον κόσμο.

Απλή ήταν η μέθοδός τους.

Κήρυτταν χωρίς τέχνη, αλλά με καρδιά γεμάτη κατάνυξη. Και το καταπληκτικότερο από όλα τα θαύματα... είναι η αγιότητα της ζωής τους. Οι μαθητές ακολούθησαν το παράδειγμά τους και η επιτυχία υπήρξε θαυμαστή...

Η επιτυχία διάδοσης του χριστιανικού μηνύματος οφείλεται:

Πρώτον στην ανταπόκριση του ελληνορωμαϊκού κόσμου στο μήνυμα του Ευαγγελίου για το Θεό.

Δεύτερον, στο έργο των απολογητών.

Τρίτον, στην εσωτερική συνοχή και ενότητα, στη φιλανθρωπία και την αλληλεγγύη των πιστών μεταξύ τους.

Τέταρτον, στην γενναιότητα και το θάρρος των χριστιανών ενώπιον του θανάτου. Οι διωγμοί κατά του Χριστιανισμού δεν ανέκοψαν την πρόοδο του. «Το αίμα των μαρτύρων υπήρξε ο σπόρος του Ευαγγελίου».

Πέμπτον, η ιεραποστολική δράση των πρώτων χριστιανών. Αυτοί μας δείχνουν τι μπορεί να κάνει και αυτός ακόμη ο απλός πιστός, όταν είναι «ζήλω πεπυρωμένος». Οι πρώτοι Χριστιανοί, λοιπόν, είχαν τη φλόγα της ιεραποστολής πολύ δυνατή μέσα τους. Όπου βρίσκονταν έπρεπε να δράσουν, να ψαρέψουν ψυχές. Γι' αυτό μέσα στους διωγμούς όχι μόνο δε λιγόστευαν οι πιστοί, αλλά και αύξαναν σε αριθμό.

Τους αύξανε ο ζήλος των ευλογημένων εκείνων μαθητών, η δράση τους η ιεραποστολική. Δούλοι ήταν πολλοί απ' αυτούς, κηπουροί, γεωργοί, μαρμαρογλύπτες, στρατιωτικοί, έμποροι, τεχνίτες. Λοιπόν, όπου βρίσκονταν, έριχναν το δίχτυ του Θεού και προσέλκυαν ψυχές. Και ενώ οι διώκτες αποδεκάτιζαν την Εκκλησία με τους αιματηρούς και θηριώδεις διωγμούς τους, τα μέλη της πληθύνονταν. Και, όπως γνωρίζουμε, την Εκκλησία της Ρώμης δεν την ίδρυσαν αρχικώς Απόστολοι, αλλά Χριστιανοί δούλοι και έμποροι.

Μέχρι τις αρχές του 4^{ου} αιώνα η ρωμαϊκή αυτοκρατορική πολιτική έναντι του χριστιανισμού ήταν ιδιαίτερα αρνητική.

Ο χριστιανισμός θεωρούνταν **religio illicita** (απαγορευμένη θρησκεία).

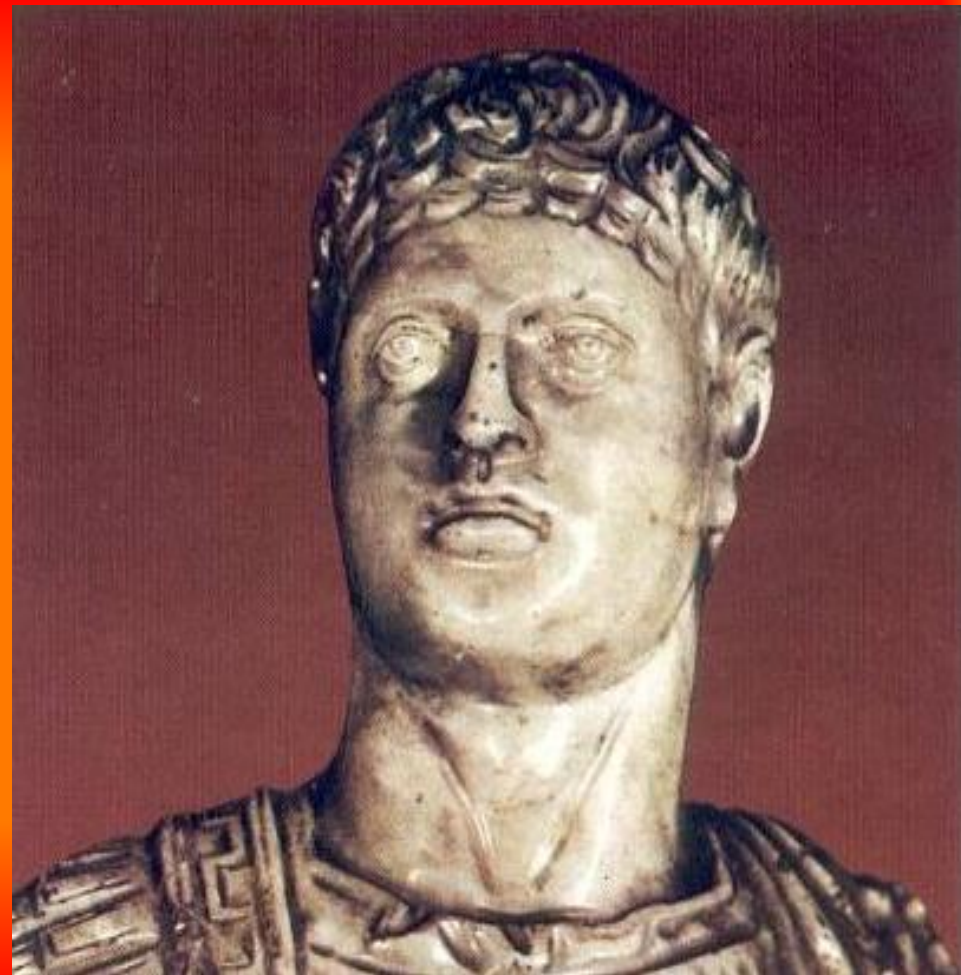
Παρά τις αντιξοότητες όμως ο αριθμός των χριστιανών από το 2^ο μέχρι και τον 4^ο αι. αύξανε διαρκώς και περιελάμβανε τόσο ανθρώπους προερχόμενους από κατώτερες τάξεις όσο και ορισμένα μέλη ανώτερων οικογενειών.

έναν νέο δρόμο ανοίγεται για τους
χριστιανούς

Ο
ΜΕΓΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

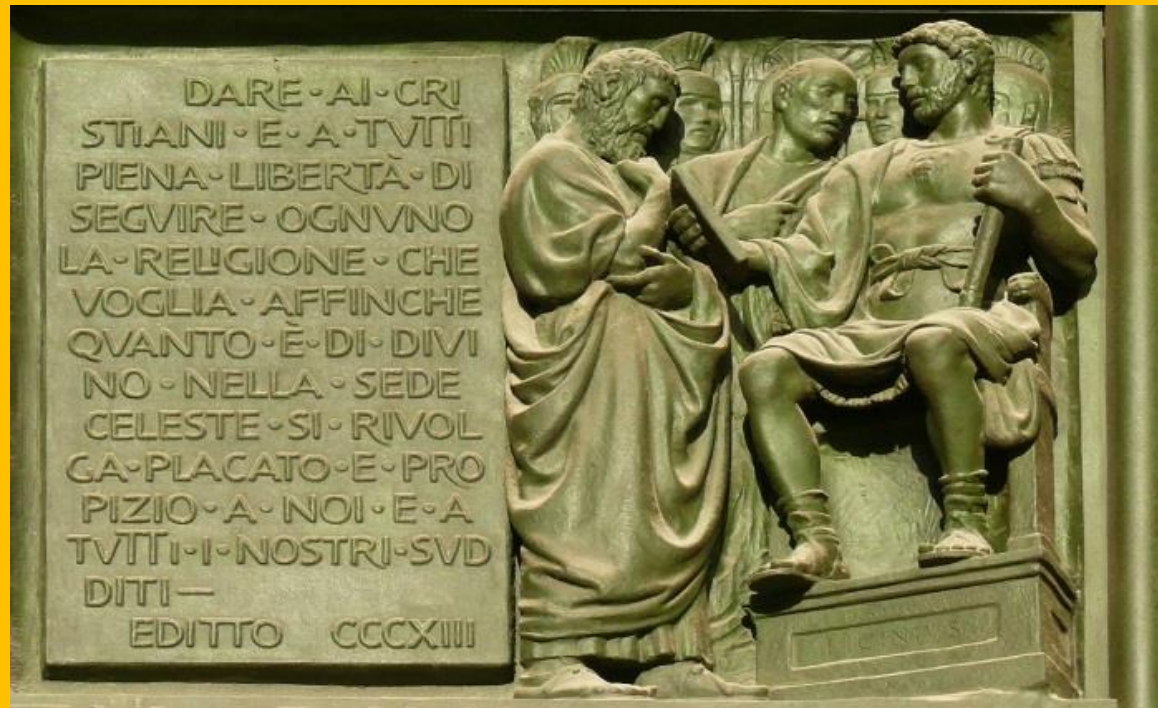
4. Το διάταγμα των Μεδιολάνων

«Εμείς, ο Αύγουστος **Κωνσταντίνος** και ο Αύγουστος **Λικίνιος** συναντηθήκαμε στο **Μεδιόλανο** και αφού σκεφτήκαμε καθαρά και σωστά αποφασίσαμε:

- Να δώσουμε στους χριστιανούς και σε όλους τους άλλους την ελευθερία ν' ακολουθούν τη θρησκεία που θέλουν, ώστε οποιαδήποτε θεότητα κι οποιαδήποτε ουράνια δύναμη υπάρχει να είναι ευνοϊκή σ' εμάς και σε όσους βρίσκονται κάτω από την εξουσία μας.
- Να μην εμποδίζεται κανείς απολύτως να ασπάζεται τη θρησκεία και τη λατρεία των χριστιανών και καθένας να μπορεί ν' αφιερώνεται στη θρησκεία που νομίζει ότι του ταιριάζει καλύτερα.»

Ευσέβιος, Εκκλησιαστική Ιστορία

Διάταγμα των Μεδιολάνων (αλλιώς και διάταγμα του Μιλάνου, καθώς τα Μεδιόλανα είναι το όνομα του σημερινού Μιλάνου της Ιταλίας) ονομάζεται το διάταγμα της θέσπισης της ανεξιθρησκίας στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία, με το οποίο ο Μέγας Κωνσταντίνος σταμάτησε τους διωγμούς των χριστιανών το 313 μ.Χ.

Επρόκειτο για μια όντως επαναστατική και θαρραλέα για την εποχή εκείνη νομοθεσία, η οποία, για πρώτη φορά, αναγνώριζε ισότιμη αξία και ανάλογη μεταχείριση σε όλες τις θρησκευτικές παραδόσεις της αυτοκρατορίας και έμελλε να οδηγήσει στη σταδιακή επικράτηση και τελικά θεσμική κατοχύρωση του χριστιανισμού.

Με το διάταγμα νομιμοποιήθηκε η χριστιανική Εκκλησία ως «επιτρεπομένη θρησκεία». Με αυτή την κίνηση ο Κωνσταντίνος δεν έκανε το Χριστιανισμό επίσημη θρησκεία της Αυτοκρατορίας, απλώς εγγυήθηκε την ανοχή του κράτους απέναντι στους χριστιανούς.

Παρόλο που το διάταγμα
ίσχυε, οι διωγμοί σταμάτησαν
μόνο όταν ο Κωνσταντίνος
έγινε μονοκράτορας (324).
Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι
χριστιανοί να μην κρύβονται
και κατά συνέπεια να μην
χρησιμοποιούν τις
κατακόμβες ως μέρος για να
κρύβονται και να τελούν τις
θρησκευτικές τους τελετές.

Ο ΦΛΑΒΙΟΣ ΒΑΛΕΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ο Κωνσταντίνος Α΄

Ρωμαίος αυτοκράτορας από το 306 έως το 337.

Γεννήθηκε στην περιοχή Νις.

Ήταν γιος του Φλάβιου Βαλέριου
Κωνσταντίου, αξιωματικού του ρωμαϊκού
στρατού με καταγωγή από την Ιλλυρία.
-Ο πατέρας του έγινε καίσαρας,
αναπληρωτής αυτοκράτορας στη δύση το
293.

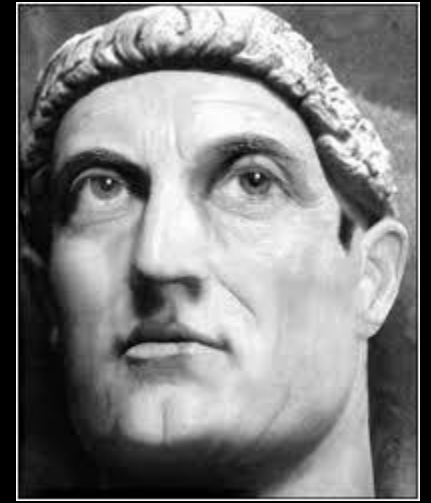

Η μητέρα του ήταν η Ελένη,
ήταν Ελληνίδα.

Ο Κωνσταντίνος Α'

Αυτοκράτορας της Ρώμης, έμεινε γνωστός στην ιστορία ως **Μέγας**.

Κανένας άλλος ηγεμόνας δεν άξιζε περισσότερο το προσωνύμιο αυτό από τον Κωνσταντίνο. Η διορατικότητα και η οξυδέρκεια του χαρακτήρα του τον οδήγησαν να λάβει σπουδαίες αποφάσεις, που έμελλαν να αλλάξουν όχι μόνο το ρούν της ιστορίας της μέχρι τότε Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, αλλά και της παγκόσμιας ιστορίας.

Οι αποφάσεις του σφράγισαν, όχι μόνο τον τέταρτο αιώνα αλλά επηρέασαν ολόκληρη τη μετέπειτα πορεία της νέας ανατολικής αυτοκρατορίας και τη δογματική θεμελίωση και **εξάπλωση** του χριστιανισμού.

Η πρώτη απόφαση ήταν η υιοθέτηση του χριστιανισμού και η δεύτερη ήταν η μεταφορά της πρωτεύουσας της Αυτοκρατορίας από τη Ρώμη στην καινούρια πόλη που έχτισε στην τοποθεσία του αρχαίου Βυζαντίου, την Κωνσταντινούπολη. Η πρωτεύουσα, λοιπόν, μεταφέρθηκε από τις όχθες του Τίβερη στις όχθες του Βοσπόρου, από την παλιά Ρώμη, στη Νέα Ρώμη, την Κωνσταντινούπολη.

ΓΙΑΤΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΕ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥΣ ΜΕΓΑΣ

Με τις αποφάσεις του κατάφερε :

πρώτον να σώσει
την διαλυμένη
αυτοκρατορία
του για άλλους
έντεκα (11)
αιώνες,

δεύτερον
συνέβαλε στη
θεμελίωση και
εξάπλωση του
χριστιανισμού

τρίτον διέσωσε
και τον αρχαίο
ελληνικό
πολιτισμό.

Στην αυτοκρατορία του
τα δύο αυτά μεγάλα
ιστορικά μεγέθη
ενώνονται.

Έτσι δημιουργείται
ο περίφημος
Βυζαντινός Πολιτισμός.

Στην αυτοκρατορία του
τα δύο αυτά μεγάλα ιστορικά μεγέθη ενώνονται.

+

=

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Τα αίτια...

... που καθόρισαν τις εξελίξεις στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία και συνετέλεσαν στην έκδοση διατάξεων για την ανεξιθρησκία μπορούν να διακριθούν σε δύο κατηγορίες

Πολιτικά Και Θρησκευτικά

Ο Κωνσταντίνος είχε
επιδράσεις μονοθεϊστικές και
χριστιανικές

Το όραμα του σταυρού με την
επιγραφή «τούρω νίκα»

Ο Χριστιανισμός επηρέασε
πολλούς ανθρώπους με
διαφορετικό πολιτισμό και
δημιουργούσε ο ίδιος ένα δικό
του πολιτισμό που έπρεπε να
αναγνωριστεί

Η ιδεολογική ανωτερότητα του
χριστιανισμού απέναντι στην
ειδωλολατρία.

Κατανόησε ότι η άρνηση των χριστιανών
να αναγνωρίσουν τον αυτοκράτορα ως
Κύριο Dominus) δεν απειλούσε τη
συνοχή της αυτοκρατορίας δεν ήταν
πράξη εχθρική προς τον αυτοκράτορα

Η βεβαιότητα ότι ο Θεός των
χριστιανών είναι ο αληθινός Θεός.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ
ΑΙΤΙΑ

Ο Μ. Κωνσταντίνος πίστευε ότι οι διωγμοί των χριστιανών έκαναν κακό και όχι καλό στην αυτοκρατορία και ότι έπρεπε να πάψουν. Η πεποίθησή του ότι οι διωγμοί δεν έφεραν την πολυπόθητη ειρήνη και ενότητα της αυτοκρατορίας.

Επιπλέον στήριξε τον χριστιανισμό ως συνεκτικό ιστό της αυτοκρατορίας. Κατανόησε ότι τα στοιχεία του χριστιανισμού, η αγάπη, η ανοχή και το οικουμενικό πνεύμα του θα βοηθούσαν τον ρωμαϊκό πολιτισμό να αναπτυχθεί. Η πεποίθηση του ότι ο χριστιανισμός αποτελεί τη μοναδική αναγεννητική δύναμη στην αυτοκρατορία.

Ως μεγάλος ηγέτης κατάλαβε ότι ήταν ανόητο να διώκεται ο χριστιανισμός, εφόσον οι χριστιανοί ήταν πολλοί και σε όλα τα κοινωνικά στρώμα και ήταν δυνατόν να θανατωθούν όλοι.

Η αυτοκρατορία σπαραζόταν από τους εμφύλιους πολέμους και τις συγκρούσεις μεταξύ των συναυτοκρατόρων.

Το αδιέξοδο και η παρακμή του ειδωλολατρικού κόσμου.

**ΠΟΛΙΤΙΚΑ
ΑΙΤΙΑ**

Οι Αποφάσεις των Μεδιολάνων κατοχύρωσαν

- Α. τη γενική αρχή της ανεξιθρησκίας,
- Β. την ένταξη του Χριστιανισμού στην αρχή της θρησκευτικής ελευθερίας,
- Γ. την ελευθερία της συνειδήσεως των ρωμαίων για την επιλογή της οποιασδήποτε θρησκευτικής πίστεως και ιδιαίτερα της Χριστιανικής,
- Δ. την άμεση επιστροφή των απαλλοτριωθέντων, δημευθέντων ή δωρηθέντων λατρευτικών κέντρων των χριστιανών χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση και
- Ε. την επιστροφή στους χριστιανούς κάθε άλλης εκκλησιαστικής ιδιοκτησίας επίσης χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση.

- Με τις αποφάσεις στα Μεδιόλανα άρχιζε να αλλάζει η κοινωνική και η θρησκευτική πραγματικότητα στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Το χριστιανικό πνεύμα άρχισε να επηρεάζει εντονότερα από πριν την πολιτική και κοινωνική ζωή της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας:
- Οι χριστιανοί λατρεύουν ακώλυτα το Θεό τους, χωρίς να στερούνται κανένα άλλο πολιτικό, κοινωνικό ή προσωπικό δικαίωμα π.χ. περιουσία, τιμή, δικαίωμα στη ζωή. Ο χριστιανικός κλήρος απέκτησε τις ίδιες φορολογικές ατέλειες με τον εθνικό κλήρο. Αναγνωρίστηκε νομικά η Εκκλησία ως κοινωνικός θεσμός που τελεί υπό την προστασία του αυτοκράτορα.
- Καθιερώθηκε η Κυριακή ως αργία και απελευθερώθηκαν οι δούλοι. Επιστράφηκαν στους φυσικούς κατόχους τους οι περιουσίες και τα κτήματα που κατασχέθηκαν κατά τους διωγμούς.
- Το δίκαιο άρχισε να εξανθρωπίζεται χάρη στις επιρροές που δέχτηκε από τη χριστιανική διδασκαλία. Καταργήθηκε ο θάνατος με σταύρωση, ο στιγματισμός στο πρόσωπο και η πλήρης απομόνωση των φυλακισμένων.
- Στα ανώτερα αξιώματα της πολιτείας και του στρατού ανήλθαν περισσότεροι χριστιανοί απ' ότι στο παρελθόν. Δημιουργήθηκαν εκκλησιαστικά δικαστήρια που έκριναν υποθέσεις εκκλησιαστικής φύσεως. Ανοικοδομήθηκαν λαμπροί ναοί σε όλη την αυτοκρατορία.

Η προσφορά του Μ. Κωνσταντίνου

1. Έδωσε τέλος στους διωγμούς – Εξέδωσε το Διάταγμα των Μεδιολάνων - της ανεξιθρησκείας.
2. Προστάτεψε τη Χριστιανική πίστη από την αίρεση του Αρείου – Συγκάλεσε την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο.
3. Έκτισε την Κωνσταντινούπολη.
4. Έκτισε ναούς (της Αγίας Σοφίας, των Αγίων Αποστόλων, της Αγίας Ειρήνης, του Αγίου Μωκίου, του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, της Αναστάσεως του Χριστού στα Ιεροσόλυμα κλπ).
5. Έκλεισε ειδωλολατρικούς ναούς(Αστάρτης Φοινίκης).
6. Θέσπισε νόμους εναντίον των θυσιών και των ειδωλικών τελετών.
7. Απέστειλε τη μητέρα του, την Αγία Ελένη, στα Ιεροσόλυμα για την ανεύρεση του Τιμίου Σταυρού.
8. Ρύθμισε το πότε πρέπει να γιορτάζεται το άγιο Πάσχα σ' όλο τον κόσμο.

- Θεσμοθέτησε πρώτος αυτός την Κυριακή, ως την κατεξοχήν ήμερα προσευχής και την καθιέρωσε με νόμο ως ημέρα αργίας.
- Με εντολή του ακόμη τιμώνταν χαρμόсуνα οι ήμερες του μαρτυρίου των Αγίων Μαρτύρων, καθώς και οι λοιπές εορτές της Εκκλησίας μας.
- Περαιτέρω πρόσταξε και χαράχτηκε ο Σταυρός στα όπλα των στρατιωτών του.
- Έγραψε για όλους τους στρατιωτικούς(στα λατινικά) προσευχή για να προσεύχονται.
- Προνόησε για τους Χριστιανούς στην Περσία, έγραψε επιστολή προς τον βασιλέα των Περσών Σαβώρ Β' (310-381), οπού με λόγους κατάλληλους τον παρακινεί να φροντίζει, ώστε οι εκεί πιστοί να διάγουν ειρηνικά και όπου ομολογεί ξεκάθαρα την πίστη του στον Χριστό.
- Επανέφερε σε υψηλά αξιώματα χριστιανούς που είχαν εκδιωχθεί από το ειδωλολατρικό καθεστώς.
- Έδωσε πίσω τις περιουσίες των χριστιανών που είχαν αρπαχθεί από τους ειδωλολάτρες.
- Απάλλαξε την Εκκλησία από τη φορολογία και της έδωσε το δικαίωμα να δέχεται δωρεές.
- Έκοψε νομίσματα με χριστιανικά σύμβολα.
- Σταμάτησε τους αγώνες των μονομάχων.
- Κατάργησε τον δια σταυρού θάνατον.
- Τέλος, βαπτίζεται ο ίδιος χριστιανός.